

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

BKA-V.084.1.3.2023.EB

Warszawa, 24 lipca 2023 r.

Pani
Karolina Miniach
Kierownik
Ośrodka Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy
w Zielonej Górze
ul. Ludwika Zamenhofa 1
65-186 Zielona Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy², Minister Rodziny i Polityki Społecznej przeprowadził w Ośrodku Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Zielonej Górze (dalej: OSiW/Jednostka) kontrolę w zakresie wybranych aspektów funkcjonowania Ośrodka w 2022 r., z możliwością pozyskiwania informacji z okresów wcześniejszych i późniejszych.

I. Podsumowanie wyników kontroli

Jednostka zapewniła odpowiednie warunki lokalowe i socjalne uczestnikom OHP. Umożliwiono uzupełnianie wykształcenia zawodowego. W ramach nawiązywania kontaktów rekrutacyjnych, OSiW podejmował działania promocyjno-informacyjne w zakresie oferty kształcenia w OHP. Na rok szkolny 2022/2023 zrekrutowano łącznie 57 uczestników, w tym 54 w ramach rekrutacji podstawowej i 3 w uzupełniającej. W Jednostce zapewniono warunki organizacyjne do realizacji zadań. Jednakże, uprawnienia nadzorcze nie były w pełni realizowane przez Kierownika OSiW, w szczególności w zakresie wdrożenia mechanizmów zapewniających bezpieczeństwo i ochronę uczestników OHP przewidzianych w *Procedurze zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczestników OHP*³ (dalej: *Procedura*). Nie zapewniono wystarczającej opieki nad uczestnikami w porze nocnej. OSiW nie przykładał wystarczającej wagi do prawidłowego prowadzenia dokumentacji. Właściwe dokumentowanie wszystkich istotnych informacji w raportach z pełnionych dyżurów jest o tyle istotne, że dotyczą działań związanych z uczestnikami OHP i jednocześnie są formą wzajemnego przekazywania informacji.

¹ t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 735.

³ Z dnia 30 grudnia 2020 r. wprowadzonej zarządzeniem Nr KG.BKW.021.42.2020 Komendanta Głównego w sprawie wprowadzenia *Procedury*...

Kontrola wykazała nieprawidłowości w funkcjonowaniu Jednostki. Najistotniejsze z nich polegały na:

- 1) niezapewnieniu wystarczającej opieki nocnej nad uczestnikami, zdarzało się, że jeden wychowawca miał pod opieką ponad 30 wychowanków oraz nieprzeszkoleniu wychowawców w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- 2) nierzetelnym sporządzaniu raportów z dyżurów wychowawców pełniących w porze nocnej, poprzez nieodnotowanie we wszystkich zbadanych przypadkach informacji o stanie zdrowia uczestników, a w 4 minimalnej liczby kontroli sypialń w internacie,
- 3) niekompletnej w 22 przypadkach (39% spraw) dokumentacji niezbędnej do zakwalifikowania uczestników do OSiW,
- 4) nieodnotowaniu w Karcie kwalifikacyjnej uczestnika do OHP posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności stosownej informacji w tym przedmiocie,
- 5) prowadzeniu dokumentacji dotyczącej funkcjonowania OSiW w sposób niezgodny z określonym w *Wykazie dokumentów wewnętrznych obowiązujących w jednostkach opiekuńczo-wychowawczych OHP^A* (dalej: *Wykaz dokumentów*),
- 6) rozbieżnościach pomiędzy *Książką ewidencyjną uczestników i absolwentów w roku 2022, Sprawozdaniem z realizacji rekrutacji młodzieży do OHP* a dokumentacją rekrutacyjną uczestników OHP na rok szkolny 2022/2023,
- 7) braku 2 zakresów obowiązków,
- 8) niezaktualizowaniu zakresów obowiązków pracowników w sytuacji zmian w zakresie informacji w nich zawartych (42% zbadanych zakresów),
- 9) niewykazaniu w Regulaminie organizacyjnym Jednostki wszystkich stanowisk pracy.

II. Ustalenia kontroli

II.1. Zarządzanie OSiW

1. OSiW jest jednostką organizacyjną Lubuskiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Zielonej Górze (dalej: LWK OHP) o charakterze opiekuńczo-wychowawczym. Cele i zadania OSiW określono w § 11 ust. 1 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy (dalej: rozporządzenie)⁵. Zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia, wojewódzki komendant OHP odpowiada za całokształt działalności OHP na terenie województwa, z wyjątkiem działalności centrów kształcenia i wychowania oraz ośrodków szkolenia zawodowego. W myśl § 5 ust. 4 pkt 2 i pkt 4 rozporządzenia, wojewódzki komendant OHP odpowiednio wydaje akty o charakterze wewnętrznym usprawniające i porządkujące działalność OHP na terenie województwa oraz określa w regulaminie organizacyjnym szczegółową organizację i zakres działania m. in. ośrodków szkolenia i wychowania. W obowiązującym w 2022 r. Regulaminie organizacyjnym LWK OHP⁶ nie uregulowano szczegółowej organizacji i zakresu działania ośrodków szkolenia i wychowania. Zadania tych jednostek

⁴ Wprowadzonym do stosowania Komunikatem Komendanta Głównego OHP z 30 sierpnia 2021 r., KG.ZW.500.29.2021.DS.

⁵ Dz. U. Nr 155, poz. 920.

⁶ Stanowiącym załącznik do Zarządzenia Wojewódzkiego Komendanta Ochotniczych Hufców Pracy nr 22/2021 z dnia 1 czerwca 2021 r. w sprawie: nadania Regulaminu Organizacyjnego Komendy Wojewódzkiej Ochotniczych Hufców Pracy.

określono w § 33 Regulaminu organizacyjnego LWK OHP obowiązującego od 10 marca 2023 r.⁷, a strukturę OSiW w Zielonej Górze w załączniku nr 5 do tego Regulaminu.

W obowiązujących w badanym okresie Regulaminach organizacyjnych OSiW⁸ zawarto zadania jednostki wynikające z § 11 ust. 1 rozporządzenia. Regulaminy organizacyjne zostały zatwierdzone przez Zastępcę Wojewódzkiego Komendanta LWK OHP. Kontrola wykazała niespójności w treści aktu. W § 2 rozdziału I Regulaminu organizacyjnego OSiW zostały zdefiniowane pojęcia, które nie występują w dalszej części aktu, na przykład BIP, ŚHP, czy też HP, a w rozdziale III § 1 ust. 2 powielono treść w pkt 1 i 2.

2. Według postanowienia rozdziału I § 1 Regulaminu organizacyjnego OSiW, powinien on określać m. in. kompetencje stanowisk pracy. W rozdziale IV § 2 Regulaminu wskazano, że w skład wchodzi 4 stanowiska pracy⁹:

- kierownik,
- zastępca Kierownika,
- wychowawca,
- pedagog.

Regulamin nie uwzględniał rzeczywistej struktury organizacyjnej. W 2022 r. w strukturę zatrudnienia OSiW wchodziło 11 stanowisk pracy, tj. o 7 więcej niż to określono w Regulaminie organizacyjnym – dotyczy to stanowiska instruktora praktycznej nauki zawodu, kierownika internatu, kucharza, sprzątaczkę, pracownika gospodarczego, kierownika warsztatów szkoleniowych, magazyniera.

3. W Jednostce zapewniono warunki organizacyjne do realizacji zadań.

W 2022 r. w strukturze uwzględniono 23 etaty, w tym 9 etatów pedagogicznych. Według przedłożonego *Wykazu pracowników zatrudnionych w OSiW*, było zatrudnionych 26 osób w pełnym wymiarze czasu pracy¹⁰, w tym 11 na etatach pedagogicznych. Wojewódzki Komendant LWK OHP wyjaśnił¹¹, że z powodu długotrwałych nieobecności 3 pracowników, w tym 2 zajmujących etaty pedagogiczne, w OSiW zatrudnionych jest 26 osób. W dalszej części wyjaśnień wskazał, że *część pracowników jest zatrudniona w ramach umowy o pracę na czas określony, które mogą zostać rozwiązane po powrocie nieobecnych pracowników. Wykonywanie pracy przez 23 obecnych na co dzień pracowników jest niezbędne dla sprawnego funkcjonowania Ośrodka, zarówno ze względów opiekuńczo-wychowawczych, jak i żywieniowych.*

Należy zauważyć, że zatrudnienie w OSiW w liczbie przekraczającej o 3 etaty, w stosunku do przyznanych było działaniem nieprawidłowym i wymaga uporządkowania. Zatrudnienie w Jednostce powinno odzwierciedlać przyjętą strukturę organizacyjną.

Stan uczestników OSiW wynosił łącznie 102 osoby¹², w tym 47 – grupa stacjonarna i 55 – grupa dochodząca, co oznacza, że relacja liczby uczestników OHP do 6 wychowawców świadczących pracę¹³ została zachowana według wskazania określonego w pkt 4 Informacji

⁷ Regulamin Organizacyjny Lubuskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy z dnia 10 marca 2023 r. wprowadzony zarządzeniem nr 5/2023 Wojewódzkiego Komendanta Lubuskiej Wojewódzkiej Komendy OHP z dnia 10 marca 2023 r.

⁸ Regulaminy organizacyjne 4 – 1 OSiW MK w Zielonej Górze z września 2021 r. i 1 września 2022 r.

⁹ Regulamin nie przewiduje liczby i podziału etatów.

¹⁰ Wykorzystano 26 etatów.

¹¹ Pismo z 29 marca 2023 r.

¹² Stan na 3 kwietnia 2023 r.

¹³ Oraz jeden wychowawca w 2022 r. długotrwale nieobecny.

ogólnych *Wytycznych do realizacji rekrutacji młodzieży do Ochotniczych Hufców Pracy na rok szkolny 2022/2023* (dalej: *Wytyczne do rekrutacji*).

4. Art. 94 pkt 1 Kodeksu pracy¹⁴, stanowi, że pracodawca jest obowiązany w szczególności zaznajamiać pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz ich podstawowymi uprawnieniami. Zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 2 oraz ust. 5 rozporządzenia, wojewódzki komendant OHP odpowiednio realizuje politykę kadrową i płacową w podległych mu jednostkach oraz dokonuje czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników wojewódzkiej komendy OHP oraz pracowników podległych mu jednostek OHP. Stosownie do § 13 pkt 1 Zakładowego Regulaminu Pracy LWK OHP¹⁵, przełożony, realizując obowiązki Pracodawcy, jest obowiązany ustalić i zaznajamiać Pracownika podejmującego pracę z zakresem obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień, sposobem wykonywania pracy na stanowisku.

Do kontroli przedłożono 24 spośród 26 zakresów zadań, obowiązków i uprawnień, zaakceptowanych przez Wojewódzkiego Komendanta/Zastępcę Wojewódzkiego Komendanta LWK OHP. W przypadku 2 pozostałych zakresów zadań, obowiązków i uprawnień, Kierownik OSiW przekazał informację¹⁶ uzyskaną z LWK OHP, że pomimo ujęcia takiego dokumentu w spisie akt osobowych, jego samego w aktach brak. Mając na uwadze upływ lat od czasu tworzenia tych dokumentów oraz zatrudnienie niejednego pracownika działu kadr w tym czasie „...*trudno jest ocenić dzisiaj, kto jest odpowiedzialny za brak tych dokumentów w aktach osobowych.*”

Brak w aktach osobowych 2 zakresów obowiązków było działaniem nierzetelnym.

Nieprawidłowym działaniem Kierownika OSiW był brak aktualizacji 10 z 24 zakresów zadań, obowiązków i uprawnień pracowników zatrudnionych w OSiW w sytuacji zmian w zakresie informacji ogólnych dotyczących stanowiska pracy, zasad współzależności służbowej lub zadań powierzonych do realizacji na stanowisku pracy, tj. na stanowiskach:

- zastępcy kierownika OSiW, nie zostało ujęte administrowanie materialnymi składnikami wyposażenia internatu, które wskazano w postanowieniach Regulaminu organizacyjnego OSiW,
- wychowawców: w 4 przypadkach wskazano jako jednostkę organizacyjną Hufiec Pracy, a bezpośredniego przełożonego – Komendanta Hufca Pracy; w 2 przypadkach z wykazu pracowników zatrudnionych w OSiW wynika, że są zatrudnieni na stanowisku starszego wychowawcy, a w trakcie kontroli przedstawiono dla tych osób zakresy zadań uwzględniające stanowisko wychowawcy,
- kucharza, w jednym przypadku wskazano jako jednostkę organizacyjną Hufiec Pracy,
- sprzątaczkę, w 2 przypadkach wskazano bezpośrednią podległość służbową Kierownikowi Rejonowego Ośrodka Szkolenia Zawodowego Młodzieży.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika OSiW¹⁷, aktualizacja zakresów zadań, obowiązków i uprawnień pracowników została pominięta w momencie zmian ww. informacji, oraz zostanie niezwłocznie przeprowadzona.

¹⁴ t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1510, z późn. zm.

¹⁵ Stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 60/2020 Wojewódzkiego Komendanta OHP z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie Zakładowego Regulaminu Pracy Lubuskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy w Zielonej Górze zmienionego zarządzeniami nr: 06/2021 z dnia 1 lutego 2021 r., 14/2021 z dnia 26 marca 2021 r.

¹⁶ Pismo z 12 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

¹⁷ Pismo z 5 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

5. W wyniku zbadania zakresów zadań, obowiązków i uprawnień pracowników zatrudnionych na stanowiskach wychowawców stwierdzono, że w żadnym z nich nie uwzględniono pracy w systemie zmianowym. Jednakże odbywała się ona według ustalonych miesięcznych grafików pracy. Wychowawcy potwierdzali swoją pracę podpisami na listach obecności, na których odnotowano godziny pracy zgodne z określonymi w grafikach, oraz z raportami z dyżurów wychowawcy.

Brak reakcji Kierownika OSiW na dezaktualizację regulaminu organizacyjnego i zakresów obowiązków należy ocenić jako działanie nieprawidłowe. Regulamin organizacyjny stanowi podstawowe narzędzie planowania i organizowania pracy w jednostce. Zarządzanie kadrami wymaga transparentnych reguł, co oznacza precyzyjne określenie wymagań na każdym stanowisku pracy. Prawidłowy i kompletny zakres porządkuje zakres odpowiedzialności, ułatwia opracowanie schematów organizacyjnych. Zakresy czynności co pewien czas powinny być aktualizowane, choćby z uwagi na zmieniające się akty prawne. Taki schemat postępowania w obszarze zarządzania usprawnia funkcjonowanie jednostki poprzez lepsze dostosowanie jego struktury do aktualnych potrzeb.

6. W badanym okresie Komenda Główna OHP i LWK OHP nie przeprowadzały kontroli w OSiW.¹⁸

[Akta kontroli str.: 14-465, 975-1038, 1982-1994, 2084-2087]

II.2. Rekrutacja uczestników OHP

7. Korespondencją elektroniczną z 28 marca 2022 r. od LWK OHP, OSiW otrzymał *Regulamin rekrutacji młodzieży do OHP na rok szkolny 2022/2023*¹⁹ (dalej: *Regulamin rekrutacji*) oraz dokumentację do wykorzystania w trakcie rekrutacji młodzieży do OHP na rok szkolny 2022/2023. Zobowiązanie do jego przestrzegania w OSiW podpisało 14 pracowników Jednostki.

8. Wojewódzki Komendant LWK OHP, w załączniku nr 8 do Zarządzenia nr 05/2022 z 16 maja 2022 r. w sprawie: powołania i prac Komisji Rekrutacyjnych w LWK OHP w Zielonej Górze oraz jednostkach opiekuńczo-wychowawczych LWK OHP, określił 11-osobowy skład Komisji Rekrutacyjnej w OSiW 4-2 w Zielonej Górze oraz Zasady funkcjonowania Komisji rekrutacyjnych w LWK OHP.²⁰ Skład Komisji rekrutacyjnej był zgodny ze wskazanym w *Wytycznych do rekrutacji*.

9. W ramach nawiązywania kontaktów rekrutacyjnych OSiW podejmował działania promocyjno-informacyjne w zakresie oferty kształcenia w OHP m.in. poprzez: media społecznościowe (facebook) i regionalne; reklamę w komunikacji miejskiej; korespondencję ze szkołami, instytucjami pomocowymi, sądami, parafiami z województwa lubuskiego; kontakt telefoniczny z pedagogami szkół podstawowych, kuratorami, domami dziecka; dystrybucję materiałów informacyjnych podczas Dni Otwartych OSiW; konferencję współorganizowaną przez OSiW.

Na rok szkolny 2022/2023 zaplanowano zrekrutowanie do OSiW 46 uczestników OHP, w tym 38 do grupy stacjonarnej i 8 do grupy dochodzącej. OSiW zrekrutował w rekrutacji

¹⁸ Od 11 grudnia 2013 r., tj. od daty pierwszego wpisu w książce nie odnotowano kontroli z Komendy Głównej OHP, kontrole LWK OHP odnotowano w latach 2013-2020 (10 kontroli).

¹⁹ Z 25 marca 2022 r.

²⁰ Do wydania aktu wskazano podstawę prawną właściwą dla Komendanta Głównego OHP, a nie Wojewódzkiego Komendanta OHP.

podstawowej 56²¹ uczestników, w tym 38 uczestników stacjonarnych i 18 dochodzących²², co stanowiło wykonanie rekrutacji odpowiednio w 100% i 180%.

Na rok szkolny 2022/2023 ostatecznie zrekrutowano do OSiW 57 uczestników OHP²³ w następujących, dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy, zawodach: kucharz (17), monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (9), mechanik pojazdów samochodowych (8), fryzjer (7), sprzedawca (4), operator procesów introligatorskich (3), elektryk (2), stolarz (2), ogrodnik (1), krawiec (1), lakiernik samochodowy (1), murarz-tylnik (1), fotograf (1). Wszystkie wymienione zawody znajdowały się w Barometrze zawodów wśród zawodów deficytowych i zrównoważonych oraz w Wykazie zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne poniesionych przez pracodawcę²⁴.

10. W pkt 2 Ustaleń końcowych *Wytycznych do rekrutacji*, przyjęto, że młodzież, która wcześniej weszła w konflikt z prawem, może stanowić do 5% liczby zrekrutowanych do danej jednostki OHP, aby grupa ta nie zdominowała zrekrutowanej młodzieży i nie utrudniała realizacji procesu wychowawczego OHP. OSiW weryfikował fakt wejścia przez kandydata na uczestnika do OHP w konflikt z prawem na podstawie wywiadu z kandydatem oraz jego rodzicem/opiekunem prawnym. W roku szkolnym 2022/2023 do OSiW nie zrekrutowano takich uczestników.

11. Stosownie do wymogu określonego w pkt 7 Ustaleń końcowych *Wytycznych do rekrutacji* dotyczącego kandydatów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, Komisja rekrutacyjna oceniając, czy jednostka OHP posiada odpowiednie warunki, aby młody człowiek mógł w niej bezpiecznie funkcjonować oraz realizować naukę i pracę, może podjąć pozytywną decyzję o kwalifikacji kandydata. Informacje w tym przedmiocie należy ująć w Karcie kwalifikacyjnej uczestnika do OHP, wskazując przebieg i wynik oceny możliwości przyjęcia kandydata. W roku szkolnym 2022/2023 do OSiW przyjęto jednego uczestnika z orzeczeniem o niepełnosprawności, jednak w Karcie kwalifikacyjnej nie odnotowano stosownej informacji. Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownictwa OSiW²⁵, Komisja rekrutacyjna dokonała precyzyjnej oceny, czy uwarunkowania zdrowotne pozwalają na uczestnictwo kandydata w OHP, a ponadto uczestnik przedstawił zaświadczenie od lekarza o zdolności do pracy.

Mając na uwadze przywołaną regulację *Wytycznych do rekrutacji*, informacje odnoszące się do posiadania przez kandydata orzeczenia o niepełnosprawności powinny zostać ujęte w Karcie kwalifikacyjnej uczestnika do OHP. Niezawarcie w Karcie kwalifikacyjnej informacji wymaganych w *Wytycznych do rekrutacji* było działaniem nieprawidłowym.

²¹ Dwóch uczestników z 56 zrekrutowanych w rekrutacji podstawowej zrezygnowało po kilku dniach z uczestnictwa w OHP.

²² *Sprawozdanie z realizacji rekrutacji młodzieży do OHP* (wg stanu na 30 września).

²³ W tym 54 w rekrutacji podstawowej i 3 w rekrutacji uzupełniającej. Nie wystąpiły przypadki rekrutowania uczestników OHP poza wskazanymi okresami.

²⁴ Załącznik do uchwały Nr 258/3477/22 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie określenia wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne poniesionych przez pracodawcę (Dz. Urz., poz. 902).

²⁵ Pisma z: 5 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM; 20 kwietnia 2023 r., ZIE.501.17.02.2023.BK.

12. W terminie wskazanym w *Wytycznych do rekrutacji*, OSiW sporządził *Sprawozdanie z realizacji rekrutacji młodzieży do OHP OSiW Zielona Góra WK/CKiW na rok szkolny 2022/2023*²⁶, w którym stwierdzono rozbieżności z danymi zawartymi w *Księżce ewidencyjnej uczestników i absolwentów w roku 2022*. Według dat w *Księżce ewidencyjnej...* w rekrutacji podstawowej (maj – wrzesień) przyjęto 54 uczestników. Natomiast według *Sprawozdania z realizacji rekrutacji młodzieży do OHP*²⁷, poziom wykonania rekrutacji wyniósł 56 uczestników²⁸. Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Kierownika OSiW²⁹, w rekrutacji podstawowej zrekrutowano 56 uczestników, w tym 2, którzy zrezygnowali z uczestnictwa kilka dni po przyjęciu i przez niedopatrzenie nie zostali ujęci w *Księżce ewidencyjnej uczestników i absolwentów w roku 2022*, a wykazani w *Sprawozdaniu z realizacji rekrutacji młodzieży do OHP*.

Powyższe działanie było nieprawidłowe, ponieważ w *Księżce ewidencyjnej uczestników i absolwentów*, powinni zostać wykazani wszyscy uczestnicy zrekrutowani do OSiW, a w przypadku ich odejścia z Jednostki powinna znaleźć się w niej adnotacja o dacie i przyczynie.

Z dokumentacji uczestników zrekrutowanych na rok szkolny 2022/2023 wynika, że 3 osoby miały kształcić się w zawodzie „operator procesów introligatorskich”, natomiast w *Formularzu sprawozdawczym* nie ujęto takiego zawodu, natomiast wskazano zawód „introligator”. Kierownik OSiW wyjaśniła³⁰, że omyłkowo wpisano nazwę „introligator” zamiast kształcących się 3 uczestników w zawodzie „operator procesów introligatorskich”. Natomiast kod zawodu został poprawnie wskazany.

Ponadto, w *Formularzu sprawozdawczym* wskazano:

- w kolumnie *Zielona Góra* liczbę 2 jako zrekrutowanych uczestników w zawodzie „introligator”, w tym samym wierszu w kolumnie *Liczba młodzieży zrekrutowana w danym zawodzie (autosuma)* nie widniała żadna liczba;
- liczbę 56 młodzieży zrekrutowanej w danym zawodzie (autosuma). Natomiast suma danych wykazanych w poszczególnych powiatach wynosi 58.

Kierownik OSiW nie udzielił wyjaśnień w powyższym zakresie.

13. W przypadku wszystkich zbadanych 57 kandydatów na uczestników OHP, Komisja rekrutacyjna w OSiW wypełniła obowiązującą *Kartę kwalifikacyjną uczestnika do OHP na rok szkol. 2022/2023*. Karty zostały podpisane przez 5 osobową Komisję rekrutacyjną³¹, co było zgodne z pkt 8 części *Kryteria rekrutacyjne... Wytycznych do rekrutacji*. W 15 przypadkach (26%), Komisja rekrutacyjna podjęła decyzję o zakwalifikowaniu kandydatów do OHP zanim złożono *Kwestionariusze rekrutacyjne kandydata do OHP*. Kierownik OSiW wyjaśniła³², że kandydaci zgłosili się na podpisanie dokumentów rekrutacyjnych po 31 sierpnia 2022 r., z przyczyn niezależnych od OSiW. Wcześniej podejmowane były działania związane z przyjęciem do szkoły kandydata, a po wstępnej weryfikacji z rekrutacją do OSiW oraz z kwalifikacją kandydata do OSiW na podstawie dokumentacji ze szkoły datowanej przed 31 sierpnia 2022 r. Kadra wychowawcza przeprowadziła z rodzicami i kandydatami telefoniczne rozmowy kwalifikacyjne w drugiej połowie sierpnia 2022 r., a następnie po wstępnej kwalifikacji uczestników, 31 sierpnia

²⁶ 3 października 2022 r.

²⁷ Wg stanu na 30 września.

²⁸ 38 na miejsca stacjonarne, 18 na miejsca dochodzące.

²⁹ Pismo z 20 kwietnia 2023 r., ZIE.501.17.02.2023.BK.

³⁰ Pismo z 18 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

³¹ Odpowiednio: 53 karty – 31 sierpnia 2022 r., jedna – 5 września 2022 r., 3 – 16 listopada 2022 r.

³² Pisma z: 31 marca 2023 r., ZIE.501.15.01.2023.KM; 18 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

2022 r. zebrała się Komisja rekrutacyjna. Po wstępnym zakwalifikowaniu, kandydat i rodzice zostali zaproszeni do podpisania stosownej dokumentacji.

Należy zauważyć, że w § 6 *Regulaminu rekrutacji, Kwestionariusz rekrutacyjny* wskazano jako jeden z dokumentów niezbędnych do przyjęcia uczestnika OHP. Stosownie do części Kryteria rekrutacyjne, kwalifikacja do formy opieki stacjonarnej/dochozącej oraz warunki przyjęcia do OHP pkt 8 *Wytycznych do rekrutacji*, decyzja Komisji rekrutacyjnej zostaje udokumentowana w Karcie kwalifikacyjnej oraz w protokole. Przyjmowanie uczestników do OSiW na podstawie niekompletnej dokumentacji należy ocenić jako działanie nieprawidłowe.

W 22 przypadkach spośród 38³³ stwierdzono brak zaświadczeń o dochodach w rodzinie. Informacje o sytuacji materialnej kandydatów zawierały arkusze wywiadu z uczestnikiem OHP. Zastępca Kierownika OSiW wyjaśniła³⁴, że od niektórych rodziców nie udało się wyegzekwować wymaganych zaświadczeń, pomimo ich deklaracji przy zapisie do OSiW, że je dostarczą. *Kierując się dobrem dziecka, Komisja Rekrutacyjna każdorazowo bierze pod uwagę indywidualną sytuację poszczególnych kandydatów. [...] brak wymaganego zaświadczenia o zarobkach nie miało istotnego wpływu na podjęcie decyzji o przyjęciu uczestników do internatu OSiW, gdyż kandydaci spełniali pozostałe warunki i uzyskali co najmniej 8 punktów w ocenie kryteriów rekrutacyjnych.*

Ponownie należy zauważyć, że zgodnie z § 6 *Regulaminu rekrutacji*, opracowanego przez Komendę Główną OHP wskazano dokumentację niezbędną do przyjęcia uczestnika OHP. W myśl części 2 pkt 1 tiret pierwsze Dokumentacja dotycząca uczestnika *Wykazu dokumentów*, indywidualnateczka uczestnika powinna zawierać dokumenty rekrutacyjne zgodnie z wykazem określonym w *Regulaminie rekrutacji*. Wykazane braki w dokumentacji rekrutacyjnej wskazują na jej nierzetelne weryfikowanie i prowadzenie.

[Akta kontroli str.: 466-569, 1807-1810, 1861-1948, 1953-1954, 1989-1994, 2169-2201, 2169-2174, 2356-2374]

II.3. Funkcjonowanie OSiW jako jednostki opiekuńczo-wychowawczej OHP oraz w zakresie kształcenia uczestników OHP

14. W ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym, OSiW zawarł 9 porozumień z instytucjami i organizacjami obejmujących obszary edukacji, wychowania, rozwoju zawodowego i zatrudnienia, w tym wolontariatu, organizacji przedsięwzięć kulturalno-oświatowych i edukacyjnych, sprawowania nadzoru nad młodzieżą realizującą naukę zawodu.

15. Pracownicy OSiW zostali zapoznani z *Wykazem dokumentów OSiW*, z następującymi zastrzeżeniami, stosował wymagane dokumenty³⁵, o których mowa w *Wykazie dokumentów*, m.in.:

- regulamin organizacyjny, z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanych w pkt 1 i 2 niniejszego dokumentu;
- arkusz organizacyjny jednostki określający szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym;
- książkę ewidencyjną uczestników i absolwentów OHP zawierającą dane osobowe osób objętych ewidencją, z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanej w pkt 12 niniejszego dokumentu;

³³ Zrekrutowanych do grupy stacjonarnej.

³⁴ Pismo z 20 kwietnia 2023 r., ZIE.501.17.02.2023.BK.

³⁵ Prowadzenie dokumentów w OSiW odbywało się w sposób elektroniczny (E) i/lub papierowy (P) – zgodnie z określeniem wskazanym w zestawieniach tabelarycznych w *Wykazie dokumentów*.

- miesięczny grafik pracy kadry jednostki;
Według wzoru, miesięczny grafik pracy kadry jednostki, powinien m.in. zawierać elementy dot. nagłówka, zatwierdzenia przez komendanta oraz osoby opracowującej. Grafiki pracy przedłożone w OSiW nie zawierały tych elementów oraz nie były zatwierdzone przez Komendanta Wojewódzkiego LWK OHP. Według wyjaśnień Kierownik OSiW³⁶, grafik pracy kadry był zwyczajowo zatwierdzany przez pracownika działu kadr LWK OHP.
- książkę kontroli (zewnętrznych i wewnętrznych);
- wykaz porozumień o współpracy z partnerami społecznymi, który zawierał nazwę podmiotu, z którym porozumienie zostało zawarte, datę zawarcia i czas współpracy, cel oraz obszar współdziałania;
- druki sprawozdawcze;
- dokumentację dotyczącą uczestnika, m.in. dokumenty rekrutacyjne, Indywidualny plan wychowawczy, z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanych w pkt 11 i 13 niniejszego dokumentu;
- plany pracy opiekuńczo-wychowawczej OHP na rok szkolny 2021/2022 i 2022/2023, z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanej w pkt 16 niniejszego dokumentu;
- regulaminy, m. in.: Rady Młodzieży, Internatu, Przebywania na praktycznej nauce zawodu;
- dzienniki zajęć wychowawczych i pedagoga;
Dzienniki zajęć wychowawczych były niezgodnie ze wzorem MEN I/5. W tym zakresie, Kierownik OSiW przekazała dokumentację potwierdzającą fakt, że dokumenty były zamawiane przez LWK OHP. OSiW ujął w nich dane dotyczące daty i miejsca urodzenia, imion, nazwisk i adresu rodziców/opiekunów prawnych, co było niezgodne ze wskazaniem części 3 *Realizacja zadań merytorycznych w zakresie kształcenia i wychowania* pkt 3 *Wykazu dokumentów*.
- książkę raportów dyżurnego wychowawcy, z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanych w pkt 24 niniejszego dokumentu;
- książkę wyjazdów i wyjazdów uczestnika, z zastrzeżeniem nieprawidłowości opisanej w pkt 27 niniejszego dokumentu;
- dokumentację realizacji programów wychowawczych, profilaktycznych i resocjalizacyjnych;
- dokumentację samorządności młodzieżowej OHP zawierającą roczny plan pracy Rady Młodzieży OHP, protokół z wyborów organu Wojewódzkiej Rady Młodzieży OHP w Lubuskiej WK OHP, protokoły z posiedzeń Rady Młodzieży OSiW, sprawozdanie z przeprowadzonych imprez, sprawozdanie Rady Młodzieży;
- dokumentację koła zainteresowań³⁷ zawierającą plan pracy, dziennik zajęć koła zainteresowań;
- informacje z realizacji imprez edukacyjno-wychowawczych uwzględniające m.in. organizatora imprezy, cele, termin, czas i miejsce, rodzaj imprezy, zakres tematyczny, liczbę uczestników OHP;
- dokumentację absolwentów, w tym Klubu Absolwenta obejmującą Plan Zamierzeń Klubu Absolwenta, wnioski z analizy sytuacji absolwentów, monitorowanie sytuacji absolwentów, działalność Klubów Absolwentów, formularz kontaktowy absolwenta OHP, ankietę absolwenta OHP, Księgę absolwentów OHP;
- dokumentację pracy warsztatów szkoleniowych;
- dokumentację dotyczącą działalności pomocniczej, w tym m. in. zapotrzebowania dzienne na wyżywienie uczestników, raporty dzienne stanu żywionych uczestników OHP, miesięczne zestawienia wyżywienia w internacie.

³⁶ Pismo z 31 marca 2023 r., ZIE.501.15.01.2023. KM.

³⁷ Dotyczy Koła Zainteresowań o tematyce religijnej.

Druk zapotrzebowania dziennego na wyżywienie uczestników oraz raport dzienny – zestawienie faktycznie wydanych posiłków były niezgodne ze wzorem. Kierownik Jednostki wyjaśniła³⁸, że druki dotyczące stanu wyżywienia uczestników były błędne z powodu niedopatrzenia i zostały niezwłocznie skorygowane w trakcie kontroli.

Wykaz dokumentów określa kompleksowy zakres podstawowej dokumentacji związanej z funkcjonowaniem jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP oraz prowadzoną działalnością wychowawczą, odstępstwa od ich stosowania należy uznać jako działania nieprawidłowe.

16. OSiW opracował plany dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze na lata szkolne 2021/2022 i 2022/2023 na podstawie dokumentów pn. *Podstawowe kierunki działalności OHP w zakresie kształcenia i wychowania oraz rozwoju zawodowego młodzieży w roku szkolnym 2021/2022 oraz 2022/2023, Proces wsparcia młodzieży w OHP. Standard Wychowania*. Plany zostały sporządzone przez Zespół Wsparcia uczestników pod kierunkiem Kierownika Jednostki i zatwierdzone przez Wojewódzkiego Komendanta LWK OHP w terminie do 15 października danego roku, co było zgodne ze wskazaniem części 3 *Realizacja zadań merytorycznych w zakresie kształcenia i wychowania* pkt 1 *Wykazu dokumentów*. Plany sporządzono w sposób niezgodny z określonym w Wykazie dokumentów. Kierownik OSiW wyjaśniła³⁹, że wszystkie wymagane w *Planie opiekuńczo-wychowawczym* elementy znajdują się w odrębnej dokumentacji.

Informacje częściowe z realizacji Planu zawarto w druku sprawozdawczym DKW-3 za 2022 r. Należy zauważyć, że druk ten nie uwzględniał wszystkich procesów dotyczących realizacji Planu opiekuńczo-wychowawczego. Kierownik Jednostki przedłożyła dokumenty sporządzone poza drukami sprawozdawczymi DKW potwierdzające ewaluację planu. Należy zauważyć, że przyjęty w OSiW sposób prowadzenia dokumentacji sprawozdawczej z realizacji Planu opiekuńczo-wychowawczego wskazuje na konieczność jego usystematyzowania.

17. W latach 2022-2023 w OSiW zrealizowano albo są w trakcie realizacji programy wychowawcze, profilaktyczne i resocjalizacyjne:

- Wojewódzki program profilaktyczny dla młodzieży w jednostkach organizacyjnych LWK OHP „Bezpieczna młodzież OHP” – z grudnia 2021 r., zrealizowany w 2022 r.;
- Wojewódzki program edukacyjno-wychowawczy dla młodzieży w jednostkach organizacyjnych LWK OHP „Serce dla serca” Kontynuacja II – z grudnia 2021 r., zrealizowany w 2022 r.;
- Wojewódzki program wychowawczo-profilaktyczny dla młodzieży w jednostkach organizacyjnych LWK OHP „Jestem patriotą” – z sierpnia 2022 r., w realizacji;
- Wojewódzki program edukacyjno-wychowawczy dla młodzieży w jednostkach organizacyjnych LWK OHP „Serce dla serca” Edycja III – z grudnia 2022 r., w realizacji;
- Wojewódzki program edukacyjno-profilaktyczny wychowawczy „Cyberbezpieczni” – z marca 2023 r., w realizacji;
- Autorski program – resocjalizacyjny „Zero tolerancji dla agresji” – z lutego 2023 r., w realizacji;
- Program wychowawczy autorski (edukacyjno-profilaktyczny) „Zdrowo – Squashowo – Sportowo” – ze stycznia 2023 r., w realizacji;
- Program wychowawczy autorski (resocjalizacyjny) „Narkotyki – kolekcjonowanie złudzeń” – ze stycznia 2023 r., w realizacji.

³⁸ Pismo z 5 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

³⁹ Pismo z 31 marca 2023 r., ZIE.501.15.01.2023.KM.

W dokumentacji znajdowały się programy, dzienniki zajęć z adnotacjami o ich realizacji oraz sprawozdania z realizacji programu⁴⁰.

18. Diagnozy potrzeb na działania wychowawcze zostały opracowane zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi wdrożenia *Procesu wsparcia młodzieży w OHP. Standard Wychowania*.

[Akta kontroli str.: 566-858, 867-988, 1034-1253, 1268-1294, 1371-1615, 1807-1840, 1989-2018, 2036-2077, 2375-2381]

II.4. Zapewnienie bezpieczeństwa uczestników OHP

19. LWK OHP 8 stycznia 2021 r. przekazała do OSiW *Procedurę* wraz z poleceniem zapoznania się z nią przez wszystkich pracowników jednostki i przesłania potwierdzenia tego faktu poprzez złożenie podpisów. Potwierdzenie zapoznania z *Procedurą* zostało podpisane⁴¹ przez 22 pracowników OSiW w Zielonej Górze. Kierownik OSiW ponownie zapoznała pracowników z *Procedurą* 12 stycznia 2023 r.

20. Jednym z dokumentów niezbędnych do przyjęcia uczestnika OHP, wskazanym w § 6 ust. 2 lit. k *Regulaminu rekrutacji*, jest potwierdzenie zapoznania się z *Procedurą* oraz regulaminami obowiązującymi w OHP i zobowiązanie się do ich przestrzegania – zawarte w *Kwestionariuszu rekrutacyjnym kandydata do OHP. W 26 na 57* spraw kandydaci i rodzice/opiekunowie prawni nie złożyli oświadczenia o zapoznaniu i zobowiązaniu do przestrzegania *Procedury*. Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było wypełnienie nieaktualnego *Kwestionariusza rekrutacyjnego* stosowanego w OSiW, który nie uwzględniał potwierdzenia zapoznania się z *Procedurą*. Z wyjaśnień⁴² Kierownik OSiW oraz przekazanej dokumentacji wynika, że zarówno 25 uczestników OHP zrekrutowanych do klasy pierwszej w roku szkolnym 2022/2023, jak i rodzice/opiekunowie zostali zapoznani z *Procedurą* odpowiednio po tygodniu i ponad 3 tygodniach od daty przyjęcia do OSiW. Nie udzielono wyjaśnień w zakresie sposobu zapoznania z *Procedurą* jednego uczestnika zrekrutowanego do trzeciej klasy szkoły branżowej w roku szkolnym 2022/2023.

W § 6 *Regulaminu rekrutacji* określono dokumentację niezbędną do przyjęcia uczestnika OHP. Jednym z nich jest *Kwestionariusz rekrutacyjny kandydata do OHP*, którego wzór stanowi załącznik do *Regulaminu rekrutacji*. Zastosowanie nieobowiązującego *Kwestionariusza* było działaniem nieprawidłowym.

W nawiązaniu do pisma Komendanta Głównego OHP⁴³ dotyczącego bezpieczeństwa młodzieży w OHP wszyscy rodzice/opiekunowie prawni uczestników OSiW ponownie (pisemnie) potwierdzili zapoznanie się z *Procedurą*⁴⁴.

21. Stosownie do części I *Zasady ochrony młodzieży OHP przed krzywdzeniem i przemocą* pkt III ppkt 3 *Procedury*, pracownicy pedagogiczni podnosili swoje kwalifikacje w zakresie profilaktyki przemocy wobec młodzieży poprzez samodoskonalenie a także w ramach współpracy z Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka w Zielonej Górze i Policją (szkolenia z zakresu cyberprzemocy). Kierownik OSiW wyjaśniła⁴⁵, że w powyższym zakresie nie było szkoleń organizowanych przez OHP.

⁴⁰ Dotyczy programów Serce dla serca, II edycja oraz Bezpieczna młodzież OHP.

⁴¹ W okresie od 13 do 29 stycznia 2021 r.

⁴² Pismo z 12 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

⁴³ Z 10 stycznia 2023 r., KG.BEZ-ZW.502.2.2023.592.

⁴⁴ W dniach od 12 do 24 stycznia 2023 r.

⁴⁵ Pismo z 12 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

W ramach współpracy OSiW z policją (Komendą Miejską Policji w Zielonej Górze), o której mowa w części V *Postępowanie w sytuacjach kryzysowych, Ogólne zasady postępowania w sytuacjach kryzysowych* pkt 11, 15, 16 lit. c i d *Procedury* podjęto m. in. następujące działania: uczestnictwo młodzieży w cyklu spotkań edukacyjnych w ramach programów „Dopalam się sobą” (dotyczący używek i związanej z tym odpowiedzialności prawnej), „Bezpieczni On-Line” (dotyczący cyberprzemocy i wynikającej z niej odpowiedzialności prawnej), „Plan działań w zakresie przeciwdziałania propagowaniu faszyzmu i innych ustrojów totalitarnych oraz przestępstwom nawoływania do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość (w temacie przestępstw z nienawiści); udział pracowników OSiW w szkoleniu prowadzonym przez pracowników Policji realizowanym w ramach wojewódzkiego programu antydopalaczowego (dotyczące problematyki przestępczości narkotykowej i aspektów prawnych narkomanii); udział kadry pedagogicznej w szkoleniach „Przeciwdziałanie przemocy. Relacja ofiara-sprawca” oraz „Elementy procedury niebieskiej Karty”; cykliczne dyżury-konsultacje prowadzone przez pracownika Policji.

22. W OSiW w 2022 r. dyżury nocne pełniło 6 wychowawców⁴⁶, którzy zostali przeszkoleni jedynie w zakresie bhp. Według części III *Opieka nad uczestnikami OHP, w tym w porze nocnej* pkt 13 *Procedury*, wszystkie osoby pełniące dyżury nocne powinny zostać przeszkolone w zakresie:

- a) udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (w szczególności w przypadkach padaczki, astmy, porażenia prądem, urazów);
- b) bhp i p.poż.

Wychowawcy nie zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, co było niezgodne ze wskazaniem przywołanej lit. a. Jak wyjaśniła p.o. Kierownik Internatu⁴⁷, wychowawcy pełniący dyżur nocny nie mogli udzielać uczestnikom OSiW pierwszej pomocy przedmedycznej z uwagi na brak szkoleń w tym zakresie. OSiW nie przekazał dokumentacji potwierdzającej przeszkolenie w zakresie p.poż.

Zgodnie z częścią I *Zasady ochrony młodzieży OHP przed krzywdzeniem i przemocą* pkt I ppkt 4 *Procedury*, kierownik jednostki OHP jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji *Procedury* i określa zasady jej wdrażania. Brak szkoleń w przedstawionej tematyce może skutkować niezapewnieniem odpowiedniego bezpieczeństwa uczestników OHP w sytuacjach wymagających podjęcia czynności w stanie zagrożenia zdrowia i życia do czasu przybycia wykwalifikowanych służb.

23. Stosownie do części I *Zasady ochrony młodzieży OHP przed krzywdzeniem i przemocą* pkt V 3 *Procedury*, OSiW prowadził edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem. W każdej grupie wychowawczej młodzież została poinformowana, do kogo może się zgłosić po pomoc i poradę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania. W pokoju pedagoga znajdowały się dostępne dla młodzieży materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniem przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie. W miejscach ogólnodostępnych dla każdego uczestnika wyeksponowano informacje dla młodzieży o możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numer „Niebieskiej Linii”. W latach 2022-2023 w ramach planów i programów wychowawczych realizowano zagadnienia związane z bezpieczeństwem, w tym w Internecie oraz podejmowano działania mające na celu podnoszenie świadomości o zagrożeniach terrorystycznych.

⁴⁶ W styczniu, marcu, maju, wrześniu, listopadzie i grudniu 2022 r. odpowiednio 2, 6, 4, 4, 5, i 4 wychowawców; w lutym 2023 r. 3 wychowawców.

⁴⁷ Wyjaśnienia z 29 marca 2023 r.

Siedzibę OSiW stanowi część zespołu budynków LWK OHP. Pomieszczenia internatu usytuowane są na dwóch piętrach. Pomieszczenia na I piętrze przeznaczone są dla uczestników płci żeńskiej, a na piętrze II dla uczestników płci męskiej. Zgodnie z częścią III pkt 10 i 11 *Procedury*, na korytarzach/klatkach schodowych OSiW znajdowały się gaśnice, oznakowane hydranty, klucze alarmowe, instrukcja p.poż, oznakowanie drogi i wyjścia ewakuacyjnego, spisy numerów telefonów alarmowych. W pokoju wychowawców znajdowały się spisy numerów telefonów alarmowych, numer Kierownika jednostki, Kierownika Internatu i innych pracowników, plany sypialń z nazwiskami uczestników, apteczka z zestawem środków do udzielania pierwszej pomocy oraz dokumentacja dotycząca funkcjonowania wychowanków oraz grup wychowawczych (w zabezpieczonej szafie).

24. Badaniu poddano 113 raportów z dyżurów nocnych⁴⁸. Wychowawcy pełnili dyżur nocny zgodnie z grafikiem, co było zgodne z częścią III pkt 6 lit. f *Procedury*. W zbadanych raportach dyżurnego wychowawcy z przebiegu dyżuru nocnego wychowawcy stwierdzono:

- we wszystkich raportach odnotowanie przekazania opieki nad młodzieżą, informacji o stanie liczebnym uczestników, co było zgodne z częścią III pkt 5 *Procedury*, oprócz informacji o stanie zdrowia uczestników. Jak wyjaśniła Kierownik OSiW⁴⁹, informacje o pogarszającym się stanie zdrowia uczestników, zaistniałych problemach wychowawczych czy innych zdarzeniach traumatycznych przekazywane są w formie notatki służbowej tworzonej według potrzeb;
- w 109 ze 113 raportów odnotowanie kontroli sypialń w liczbie zgodnej z częścią III pkt 7 lit. b *Procedury*. W 4 raportach nie odnotowano minimalnej liczby kontroli sypialń. Według wyjaśnień Kierownik OSiW⁵⁰, wychowawca oświadczył, że podczas nocnego dyżuru systematycznie wykonuje znacznie więcej obchodów niż jest wymagane w *Procedurze*, omyłkowo nie odnotował każdego z nich w raporcie dyżurnego wychowawcy.

Zgodnie z *Wykazem* dokumentów, książka raportów dyżurnego wychowawcy powinna odzwierciedlać przebieg dyżuru w jednostce organizacyjnej OHP. Zakres informacji zawartych w raporcie jest formą kontroli procesu opieki nad uczestnikami OHP, w tym obowiązku realizacji poszczególnych działań. Sporządzenie raportu, który nie odzwierciedlał przebiegu wykonywanych czynności było działaniem nierzetelnym i w znacznym stopniu ograniczającym możliwość sprawowania tego rodzaju kontroli przez przełożonych.

25. Negatywnie należy ocenić fakt pełnienia dyżuru w porze nocnej przez jednego wychowawcę, sprawującego jednocześnie opiekę nad grupą do 32 uczestników, przy stanie zaewidencjonowanych od 31 do 57, rozmieszczoną na 2 piętrach. Według interpretacji Kierownik OSiW⁵¹, na nocnej zmianie wystarczy jeden wychowawca. Piętra, na których zakwaterowani są uczestnicy mieszczą się w jednym budynku, a każde z nich objęte jest monitoringiem, który dodatkowo zapewnia bezpieczeństwo młodzieży mieszkającej w internacie.

Nie można zgodzić z tezą Kierownik OSiW, ponieważ działanie to nie spełniało wymogu części III pkt 4 zdanie pierwsze *Procedury*, zgodnie z którym dyżur nocny bezpośrednio na terenie wyodrębnionego jednego budynku/piętra powinien pełnić co najmniej jeden pracownik posiadający kwalifikacje pedagogiczne.

⁴⁸ Za miesiące styczeń, marzec, maj, wrzesień, listopad i grudzień 2022 r. oraz luty 2023 r.

⁴⁹ Pismo z 12 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

⁵⁰ Tamże.

⁵¹ Tamże.

26. W trakcie kontroli okazano notatki służbowe dotyczące 2 incydentów, które miały miejsce na terenie OSiW⁵². Z okazanej dokumentacji wynika, że w obu przypadkach zastosowano sposób postępowania określony w *Trybie postępowania w przypadkach zagrożenia uczestników OHP przestępczością i demoralizacją*, wskazany w części V *Procedury*.

27. OSiW prowadził *Książkę wyjść i wyjazdów uczestników*, w której dyżurujący wychowawcy nie odnotowali wszystkich powrotów uczestników. Jak wyjaśniła Kierownik OSiW⁵³, informacje o dacie i godzinie powrotu były zawarte w raporcie dyżurnego wychowawcy. Wychowawcy zostali pouczeni przez Kierownik OSiW o obowiązku wpisywania danych w książce wyjść i wyjazdów.

28. Poza obowiązującą *Procedurą*, w OSiW opracowano *Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnieniem im bezpieczeństwa w OSiW OHP w Zielonej Górze*. *Procedurę* zatwierdziła do realizacji Kierownik Jednostki. Główne założenia polityki zawierają procedurę interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci, zgodnie z którą Kierownik OSiW zawiadamia policję lub prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa.

[Akta kontroli str.: 352-465, 1046-1106, 1254-1349, 1783-1810, 1989-2003, 2078-2087]

III. Informacje o kontroli

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej⁵⁴, Zespół kontrolerów w składzie:

- Ewa Buczek, główny specjalista, kierownik Zespołu,
- Joanna Steczkiewicz-Szpyt, główny specjalista, członek Zespołu,
- Marcin Powęzka, główny specjalista, członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono od 27 marca do 28 kwietnia 2023 r. w Ośrodku Szkolenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Zielonej Górze, z siedzibą przy ul. Ludwika Zamenhofa 1, 65-186 Zielona Góra.

W okresie objętym kontrolą OSiW kierowała Pani Karolina Miniach, która objęła stanowisko Kierownika OSiW OHP w Zielonej Górze od 1 października 2014 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił zastrzeżeń do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* przekazanego pismem z 21 czerwca 2023 r.

IV. Zalecenia

Biorąc pod uwagę ustalenia i oceny przedstawione w *Wystąpieniu pokontrolnym*, zalecam:

1. Przestrzeganie *Procedury zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży i ochrony jej przed krzywdzeniem oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia uczestników OHP*.
2. Podjęcie działań zmierzających do aktualizacji Regulaminu organizacyjnego OSiW.
3. Przegląd, uzupełnienie brakujących oraz aktualizację zakresów czynności pracowników.

⁵² Dot. zdarzeń z: 20 września 2022 r., 11 stycznia 2023 r.

⁵³ Pismo z 5 kwietnia 2023 r., ZIE.501.15.02.2023.KM.

⁵⁴ Upoważnienia z 22 marca 2023 r. nr: BKA-V.0121.16.2023, BKA-V.0121.17.2023, BKA-V.0121.18.2023.

4. Wdrożenie narzędzi i mechanizmów zarządczych zapewniających efektywny nadzór nad przestrzeganiem zasad prawidłowości, staranności i kompletności sporządzania i gromadzenia dokumentów.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej zwracam się o przedłożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

z up. MINISTER
Stanisław Szwed
SEKRETARZ STANU

Do wiadomości:

Pan Piotr Barczak

Wojewódzki Komendant Lubuskiej Wojewódzkiej Komendy OHP

ul. Ludwika Zamenhofa 1, 65-186 Zielona Góra

